

EUROPSKA GODINA MLADIH – školske knjižnice Karlovačke županije

IZ KNJIŽNICA
narodnih i
školskih

Đurđa Ivković-Macut, stručna suradnica knjižničarka savjetnica

Osnovna škola Dragojle Jarnević, Karlovac
djurdja.post@gmail.com

Europska komisija proglasila je 2022. godinu Europskom godinom mladih jer se nastojalo pružiti potporu mladima koji se zalažu za opće vrijednosti i jednake prilike za sve. Predsjednica Ursula von der Leyen u govoru o stanju Unije 2021. posebno je istaknula mlade koji su tijekom pandemije SARS-Cov-19 (Europska unija 2021.) najviše pretrpjeli i nisu mogli ostvariti sve svoje potrebe. Stvorena je i nova platforma, posebna podstranica na Europskom portalu za mlade, glavnom komunikacijskom kanalu na razini Europske unije.

Glavni cilj obilježavanja Europske godine mladih bio je naglasiti značaj mladih prilikom izgradnje budućnosti koja bi bila bolja, zelenija, uključivija i digitalnija, što je bila prilika za učenje, suradnju i susrete s drugima te sudjelovanje u brojnim aktivnostima u čitavoj Europi. U Hrvatskoj je obilježavanje Europske godine mladih koordinirao Središnji državni ured za demografiju i mlade u partnerstvu s Agencijom za mobilnost i programe EU.

Pozivu su se odazvali i stručni suradnici knjižničari koji su na stručnim skupovima svojih županijskih vijeća održali radionice i predavanja kako bi se uključili u aktivnosti tijekom Europske godine mladih. Zanimljivu radionicu i predavanje organizirali smo za članove našeg Županijskog stručnog vijeća 17. svibnja 2022., a odazvalo se 23 sudionika.

Organizirali smo rad u skupinama, prema modelu kraljevske radionice, a zadatak sudionika bio je da ispune obrazac svojim prijedlozima projekata u Europskoj godini mladih 2022. te da ga prezentiraju.



Slika 1. Stručni skup ŽSV-a školskih knjižničara Karlovačke županije, 17. svibnja 2022. OŠ Dragojle Jarnević

Kroz inicijativu obilježavanja Europske godine mladih željelo se doprijeti do mladih ljudi i ostvariti četiri cilja:

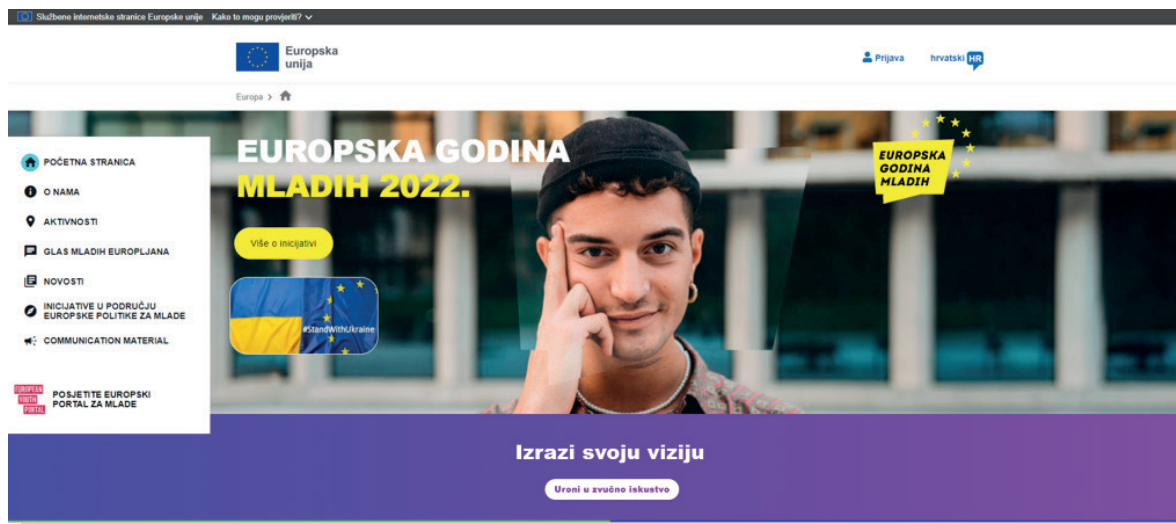
- kreiranje novih perspektiva za mlade, s posebnim osvrtom na negativne učinke koje je pandemija COVID-a 19 imala na njih te isticati kako zelena i digitalna tranzicija i druge politike Unije pružaju prilike mladima i društvu u cjelini
- potpora mladima, osobito onima s manje mogućnosti, lošijeg socioekonomskog položaja ili onima koji pripadaju ranjivim i marginaliziranim skupinama, kako bi stekli relevantno znanje i kompetencije i tako postali aktivni i angažirani građani, koje motivira osjećaj pripadnosti Europi
- potpora mladima kako bi stekli bolji uvid u različite mogućnosti koje su im dostupne, bilo na razini EU-a, nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini, za osobni, društveni, ekonomski i profesionalni razvoj, te aktivno promicanje tih mogućnosti
- uključivanje politike za mlade u sva relevantna područja politike Unije kako bi se potaknulo uključivanje perspektive mladih u oblikovanje politika na svim razinama.¹

Navodimo 11 europskih ciljeva za mlade:

1. Povezivanje EU-a s mladima
2. Ravnopravnost svih spolova
3. Inkluzivna društva
4. Informacije i konstruktivni dijalog
5. Mentalno zdravlje i dobrobit
6. Kretanje mladih u ruralnim područjima
7. Kvalitetno zapošljavanje za sve
8. Kvalitetno učenje
9. Prostor i sudjelovanje za sve
10. Održiva zelena Europa
11. Organizacije mladih i europski programi.

Na EU portalu za mlade nalaze se brojni materijali i informacije o politikama važnim za mlade te novosti i prikazi načina suradnje s mladima u budućnosti. Podstranica uključuje i kartu aktivnosti koje se mogu pretraživati prema, državama, temama ili datumima.

¹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hr/ip_21_6648



Slika 2. https://youth.europa.eu/year-of-youth_hr

Budući da je u Hrvatskoj organizirano više od 1400 različitih aktivnosti u organizaciji tijela državne uprave, javnih ustanova, udruga mladih i za mlade (u suradnji Središnjeg državnog ureda za demografiju i mlade i Agencije za mobilnost i programe EU) ponosni smo što su i školski knjižničari Karlovačke županije predstavili svoje aktivnosti i prijavili ih na EU karti.

Svi stručni suradnici knjižničari pozvani su na sudjelovanje u obilježavanju Europske godine mladih 2022., a poziv je poslala viša savjetnica za školske knjižničare, Adela Granić iz Agencije za odgoj i obrazovanje u Zagrebu.

Motivacija za sudjelovanje u obilježavanju Europske godine mladih 2022. je rad i suradnja na zajedničkim projektima, razmjena znanja i primjera dobre prakse, profesionalni rast i razvoj, vidljivost školskih knjižnica u Ministarstvu znanosti i obrazovanja, Ministarstvu kulture i medija. Na nacionalnoj razini, u svakoj županiji određen je koordinator (za osnovne i srednje škole), a na razini projekata pozvani su voditelji i članovi Županijskih stručnih vijeća da se aktivno uključe u obilježavanju Europske godine mladih 2022.

U našem ŽSV-u ta uloga dodijeljena je Đurđi Ivković-Macut, stručnoj suradnici knjižničarki savjetnici (OŠ Dragojle Jarnević, Karlovac) za osnovne škole, a Ivani Horvatić Brajdić, stručnoj suradnici knjižničarki (Šumarska i drvodjelska škola Karlovac) za srednje škole.

Aktivnosti u Europskoj godini mladih (školski knjižničari Karlovačke županije)

Na osnovi podataka dobivenih upisom u *online* obrazac stručni suradnici knjižničari Karlovačke županije u Europskoj godini mladih proveli su 55 aktivnosti što je u odnosu na broj knjižničara (41) 1,34 % aktivnosti po članu.

Od upisanih aktivnosti, najviše je bilo radionica – 19, slijedi 12 projekata, 8 susreta, 3 natjecanja (kvizovi), a kampanja, debata, edukacija i umjetničkih nastupa bilo je po 2 upisane aktivnosti. Po jedna aktivnost zabilježena je kao umjetnički nastup, video zapis, anketa, Erasmus+ te izložba. U našem vijeću osam knjižničara upisalo je svoje aktivnosti, što iznosi 19,51 % u odnosu na ukupan broj (41). Rok za unos aktivnosti bio je 16. siječnja 2023. godine.

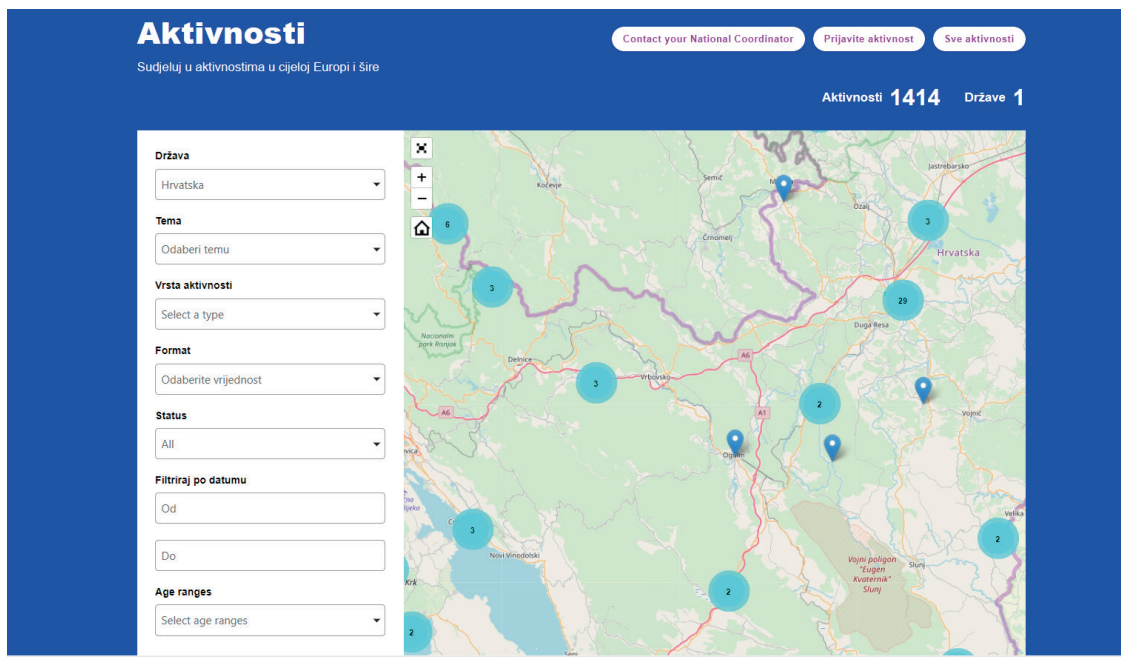
U najvećem broju aktivnosti knjižničari su bili koordinatori projekata, u manjem broju su sudjelovali kao partneri, a najmanje je bilo onih koji su bili samo sudionici projekta bez utjecaja na sadržaj i ostvarivanje ciljeva tih aktivnosti. Slični podaci zabilježeni su i u drugim županijama.

Najviše aktivnosti provedeno je uživo, a manji dio na mreži ili hibridno, a najzastupljenije teme bile su vezane uz kulturu i medijsku pismenost.

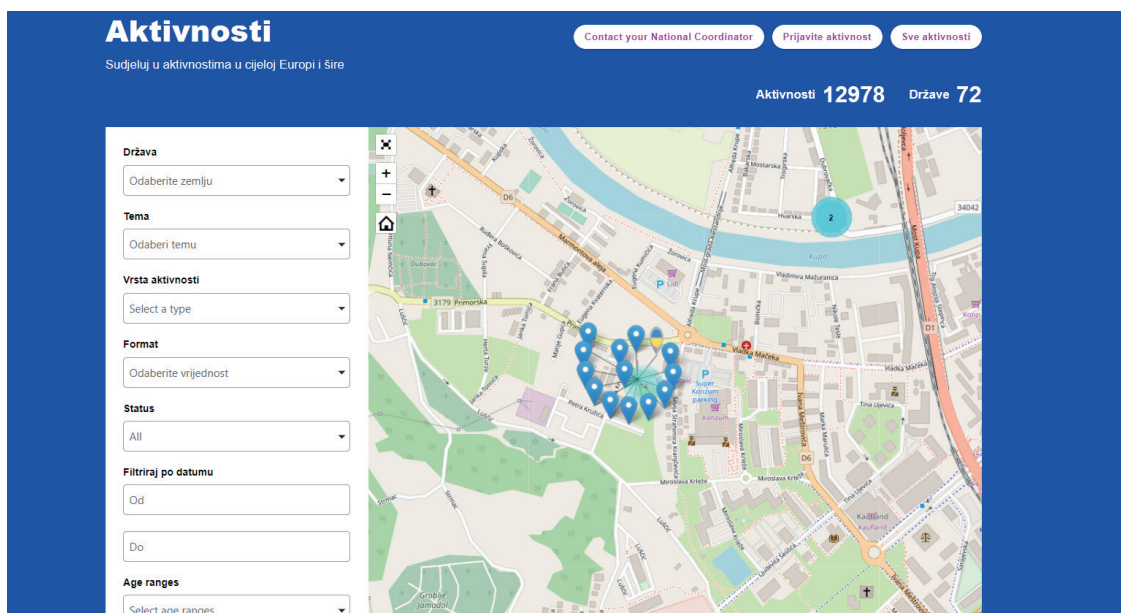
Podaci se odnose isključivo na aktivnosti koje su provodili školski knjižničari u osnovnim školama budući da nemamo prijavljenih aktivnosti koje su se provodile u srednjim školama.

Na Europskoj karti aktivnosti članovi našeg vijeća objavili su 32 aktivnosti dok su 23 aktivnosti unesene samo u *online* obrazac.

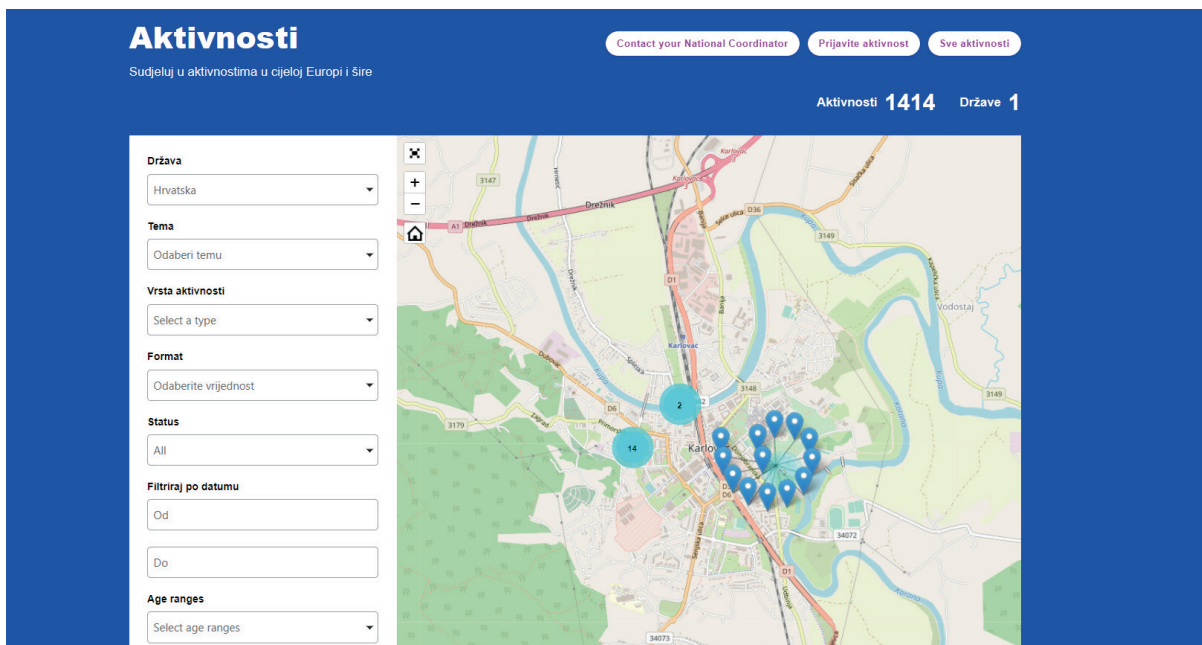
U Republici Hrvatskoj objavljeno je 1367 aktivnosti od kojih su 909 objavili stručni suradnici knjižničari što je 66,49 %, tako da smo zaista vidljivi kao struka i na europskom nivou.



Slika 3. EU karta aktivnosti (Karlovačka županija)



Slika 4. EU karta aktivnosti (OŠ Dragojle Jarnević)



Slika 5. EU karta aktivnosti (OŠ Dubovac)

Zaključak

Uključivši mlade u brojne aktivnosti, potakli smo ih da izraze svoje mišljenje o vlastitoj budućnosti, izraze svoje vizije o tome kako vide svijet oko sebe te da se čuje i njihov glas. Europska godina mladih bila je poticaj da i školski knjižničari prikazima aktivnosti u svojim knjižnicama, u suradnji s drugim knjižničarima ili učiteljima, promoviraju i osvježuju kod učenika medijsku, čitalačku i informacijsku pismenost.

Poticati istraživanje i kritičko promišljanje kod učenika, koristeći relevantne izvore, jedna je od glavnih zadaća i politika namijenjena mladima u Europskoj godini mladih, ali i u svim godinama nakon te 2022.

Mnogi knjižničari u svom radu provode brojne aktivnosti (radionice, predavanja, izložbe, suradnja s drugim kolegama, projekti, INA i sl.) koje često nisu vidljive ili dovoljno prepoznate. Zajedničkim snagama, kao struka, poboljšajmo našu profesionalnu stvarnost počevši od predavljanja svojih postignuća na stručnim skupovima ŽSV-a, webinarima, sudjelovanju u istraživanjima ili na okruglim stolovima.

Literatura

1. Europska unija. (2022.) Europska godina mladih 2022. URL. https://youth.europa.eu/year-of-youth_hr (pristupljeno 27. 4. 2023.)
2. Europska unija. (2021.) Komisija pozdravlja politički dogovor o Europskoj godini mladih. Bruxelles. URL https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hr/ip_21_6648 (pristupljeno 27. 4. 2023.)
3. Agencija za mobilnost i programe EU. Mladi pomiču granice i pokreću promjene. URL. <https://ampeu.hr/europska-godina-mladih> (pristupljeno 27. 4. 2023.)
4. Agencija za odgoj i obrazovanje. Popis aktivnosti u školskim knjižnicama. http://knjiznicari.skole.hr/upload/knjiznicari/newsattach/706/Popis_aktivnosti_EGM.pdf (pristupljeno 27. 4. 2023.)
5. Agencija za odgoj i obrazovanje. Europska godina mladih u školskim knjižnicama 2022. URL. http://knjiznicari.skole.hr/upload/knjiznicari/newsattach/706/EGM_lzvjesce.pdf (pristupljeno 27. 4. 2023.)